

2005. március 8., kedd

P6_TA(2005)0063

Közösségi légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély ***I

Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalása a közösségi légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély létesítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2004)0473 — C6-0076/2004 — 2004/0146(COD))

(Együttdöntési eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2004)0473) ⁽¹⁾,
 - tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére, valamint 80. cikkének (2) bekezdésére, amely alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamentnek (C6-0076/2004),
 - tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A6-0038/2005),
1. jóváhagyja a Bizottság módosított javaslatát;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy forduljon ismét a Parlamenthez, ha javaslatát lényegesen módosítani kívánja, vagy ha a javaslat helyébe másik szöveget kíván léptetni;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

P6_TC1-COD(2004)0146

Az európai parlament és a tanács irányelve amely első olvasatban 2005. március 8-án került elfogadásra a közösségi légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély létesítéséről szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződésre, és különösen annak 80. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának a véleményére ⁽²⁾,

A Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az európai egységes égbolt jogszabály végrehajtása különösen a légiforgalmi irányítók képesítésével kapcsolatos intézkedések vonatkozásában szükségessé teszi sokkal részletesebb jogszabályok kidolgozását a **legmagasabb szintű felelősség és hatáskör biztosítása**, a légiforgalmi irányítók rendelkezésre állásának a feljavítása és a szakszolgálati engedélyek kölcsönös elfogadásának az előmozdítása érdekében, az európai egységes égbolt keretein belül léginavigációs szolgáltatások nyújtásáról szóló, 2004. március 10-i 550/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a szolgáltatási rendelet) ⁽⁴⁾ 5. cikkében előírtakkal **összhangban, egyúttal azonban törekedve a légi közlekedés biztonsága és a személyzet szak-képzettsége általános javítása célkitűzésének elérésére.**

⁽¹⁾ HL C ...

⁽²⁾ HL C ...

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. március 8-i álláspontja.

⁽⁴⁾ HL L 96., 2004.3.31., 10. o.

2005. március 8., kedd

- (2) Egy ilyen közösségi szakszolgálati engedély bevezetése annak a különleges szerepnek az elismerését célzó eszköz, amelyet a légiforgalmi irányítók játszanak a légiforgalmi irányítási szolgáltatások nyújtásával. A közösségi szakismereti normák kidolgozása szintén csökkenteni fogja az ezen a téren tapasztalható szétzöredezettséget, hatékonyabbá teszi a léginavigációs szolgáltatók közötti együttműködés javításával a munkák hatékonyabb szervezését. Ez az irányelv ezért az *európai egységes égbolt* jogszabály lényeges alkotóelemét képezi.
- (3) Az irányelv a legalkalmasabb eszköz szakismereti normák előírásához, amely meghagyja a tagállamok hatáskörében annak a meghatározását, hogy milyen módon kívánják elérni a közösen elfogadott normák teljesítését.
- (4) ***Amint azt a legutóbbi légi szerencsétlenségek elemzése kimutatta, a biztonság a légiforgalmi szolgáltatás (ATM) biztonsági láncolata minden egyes elemének megbízhatóságától függ. Ebből adódóan az ezen a területen dolgozó személyzet szakmai alkalmasságát hatékonyabb módon kell ellenőrizni. Ezen irányelv végrehajtását követően a Közösségnek el kell indítania egy, a légiforgalmi szolgáltatás biztonsági láncolatába tartozó szakmák engedélyeinek és szakmai alkalmassági igazolásainak kiállítási rendszerét szabályozó kezdeményezést.***
- (5) Ennek az irányelvnek meglévő nemzetközi normákra kell épülnie. A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) elfogadta a légiforgalmi irányítók képzésével kapcsolatos rendelkezéseket, beleértve a nyelvismerettel kapcsolatos követelményeket is. Az 1960. december 13-i Együttműködés a léginavigációs szolgáltatók biztonságáért nemzetközi egyezmény által létrehozott Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért (Eurocontrol) elfogadta az Eurocontrol biztonsági szabályozói követelményeket. Az 550/2004/EK rendelet 4. cikkével összhangban ez az irányelv a légiforgalmi irányítók vonatkozásában alkalmazandó 5. számú Eurocontrol biztonsági szabályozói követelményben előírt rendelkezéseket ülteti át a közösségi jogba.
- (6) A Közösség légi forgalmának a sajátos jellegzetességei szükségessé teszik közösségi szakismereti normák hatékony alkalmazásának a bevezetését az általános célú légiforgalomban a léginavigációs szolgáltatók által foglalkoztatott légiforgalmi irányítók számára.
- (7) ***A szakszolgálati engedélyek közösségi kibocsátási rendszerének biztosítania kell, hogy az engedéllyel rendelkező légiforgalmi irányítók megfelelő képzésben részesüljenek a biztonsági, üzembiztonsági és válságkezelési módszerek terén.***
- (8) ***Az ezen irányelv hatályba lépését megelőzően a nemzeti jogszabályok alapján kiadott engedélyek érvényessége nem kérdőjelezhető meg.***
- (9) Ahol a tagállamok teszik meg a megfelelő intézkedéseket a Közösség követelményeinek való megfelelés biztosítása érdekében, azon szakhatóságokat, amelyek felügyelik és ellenőrzik a szabályok betartását, kielégítő mértékben el kell különíteni a képzési szolgáltatók nyújtóitól. A szakhatóságoknak képeseknek kell lenniük feladataik hatékony ellátására.
- (10) A léginavigációs szolgáltatások nyújtása magas szakmai képzettségű szakszemélyzet foglalkoztatását igényli, amelynek szakismeretei többféle eszköz felhasználásával bizonyíthatók. A légiforgalmi irányítók esetében a megfelelő eszköz az egyes légiforgalmi irányítóknak személyre szólóan kibocsátott diplomának tekintendő közösségi szakszolgálati engedély. A szakszolgálati engedélyben feltüntetett minősítés jelzi a légiforgalmi irányító számára engedélyezett légiforgalmi szolgáltatások típusait. Ugyanakkor a szakszolgálati engedélyben feltüntetett jóváhagyások jelzik a légiforgalmi irányító megszerzett szakismereteit és a felügyeleti hatóságok engedélyét egy bizonyos szektor vagy szektorcsoport számára történő szolgáltatások nyújtására. Ezért kell a szakhatóságoknak olyan helyzetben lenniük, hogy a légiforgalmi irányítók szakismereteit felmérhessék a szakszolgálati engedélyek kibocsátásakor vagy a jóváhagyások érvényességének a meghosszabbításakor; a szakhatóságok számára biztosítani kell annak a lehetőségét is, hogy ha a szakismeretek vonatkozásában kétségek merülnek fel, felfüggeszthessék a szakszolgálati engedély érvényességét a jóváhagyások visszavonása útján. A pártatlan szakmai kultúra kialakítását célzó törekvések szellemében ennek az irányelvnek nem szabad automatikus kapcsolatot létesítenie egy esemény bekövetkezése és a szakszolgálati engedély felfüggesztése között. A szakszolgálati engedély visszavonása a legutolsó megoldás, amelynek alkalmazására olyan szélsőséges esetekben kerül sor, amelyek nem kapcsolódnak a kétséges szakismereti szint megállapításához.
- (11) Egymás képesítési rendszerei tekintetében a tagállamok közötti bizalom kiépítésének elérése érdekében a szakszolgálati engedélyek megszerzésének és megtartásának a közösségi szabályai elengedhetetlenül szükségesek. Ezért fontos a ***légiforgalmi irányítói szakképesítések, az alkalmasság és a szakmához való hozzáférés követelményeinek a legmagasabb szinten történő összehangolása.*** Ennek a Közösség egészében ***a biztonságos, jó minőségű légiforgalom-irányítási szolgáltatást és a szakszolgálati engedélyek elismerését kell eredményeznie, úgy, hogy növelje a mozgás szabadságát és javítsa a légiforgalmi irányítók rendelkezésre állásának helyzetét.***

2005. március 8., kedd

- (12) A szakismereteknek a Közösség egészére kiterjedő összehasonlíthatósága eléréséhez szükséges a szakismeretek egyértelmű és általánosan elfogadott szerkezetbe foglalása. Ez nem csak egy adott légiforgalmi irányító felügyelete alá tartozó légtéren belül garantálja a forgalom biztonságát, hanem különösen fontos szempont a különféle légiforgalmi irányítók közötti együttműködési felületeken is.
- (13) A *bevezető képzés* nyújtásának a célkitűzéseit az Eurocontrol tagjainak a felkérésére kidolgozott tájékoztató anyag tartalmazza és ezen *célkitűzések* tekintendők a megfelelő normáknak. A szakszolgálati egységszintű képzés céljaira az általánosan elfogadott képzési normák hiányát megfelelő intézkedéscsoporttal kell áthidalni, beleértve a vizsgáztatók jóváhagyását, amelynek garantálnia kell a szakismeretek magas szakmai színvonalát. Ez annál is fontosabb, mert a szakszolgálati egységszintű képzés rendkívül költséges és a biztonság szempontjából kritikus jelentőségű.
- (14) Sok esemény és baleset bekövetkezésében a kommunikáció jelentős szerepet játszik. Az ICAO ezért elfogadta a nyelvismeretekkel kapcsolatos követelményeket. Ez az *irányelv*, ezeknek a nemzetközileg elfogadott normáknak a végrehajtását kikényszerítő eszköz.
- (15) Az egészségügyi pályaalkalmassági követelmények kidolgozása az Eurocontrol tagállamok felkérésével összhangban történt, és azok a megfeleltetés elfogadott eszközét jelentik.
- (16) A képzések nyújtására jogosító képesítést a képzés minőségi színvonalához hozzájáruló, a biztonság szempontjából egyik legfontosabb tartópillérnek kell tekinteni. A képzés a léginavigációs szolgáltatásokhoz hasonló módon nyújtott szolgáltatás, szintén képesítési eljáráshoz kötött. Ennek az irányelvnek lehetővé kell tennie a képzési képesítések képzéstípusonkénti, képzési szolgáltatáscsoportonkénti, valamint képzési- és léginavigációs szolgáltató-csoportonkénti kezelésére a képzés sajátos jellegzetességeinek a szem előtt tartásával. Megfelelő kezelésben kell részesíteni a képző intézményeket, fel kell készülni a katonai szakszolgálati engedélyek megadására a katonai légiforgalmi irányítás feladatainak a lehető legnagyobb mértékű lefedése céljából.
- (17) Ez az irányelv megerősíti az Európai Bíróság hosszú ideje érvényes *ítélkezési gyakorlatát* a diplomák kölcsönös elismerése és a dolgozók szabad mozgása tekintetében. Az arányosság elvének, az egyenértékű értékelések szükségességének, a kiegyenlítő intézkedések indokokkal alátámasztott igazolásának és a megfelelő fellebbezési eljárásoknak az alkalmazása olyan *alapvető elveket* testesít meg, amelyeket a légiforgalmi irányító ágazatban szembetűnőbb módon kell alkalmazni.
- (18) A légiforgalmi irányítás a szakismeretek rendszeres frissítését igénylő műszaki újításokkal folyamatosan bővülő szakma. Az *irányelvnek lehetővé kell tennie a komitológia segítségével az ilyen jellegű kiigazításokat a műszaki fejlődésre és a tudományos előrehaladásra is tekintettel.*
- (19) Ez az irányelv befolyásolhatja a légiforgalmi irányítók mindennapi munkavégzését. A szociális partnereket minden olyan intézkedésről megfelelő módon tájékoztatni kell, és azokkal kapcsolatosan lehetővé kell tenni a konzultációt, amelyeknek jelentős mértékű szociális kihatásai vannak. Ezért a szociális partnerek közötti európai szintű párbeszédet előmozdító ágazati párbeszédbizottságok létrehozásáról szóló, 1998. május 20-i 98/500/EK bizottsági határozat⁽¹⁾ értelmében létrehozott ágazati párbeszédbizottsággal konzultációkat folytattak, **és bármilyen jövőbeli fejlemény kapcsán is konzultációt kell velük folytatni.**
- (20) A tagállamoknak meg kell állapítaniuk az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megszegése esetén alkalmazandó szankciókat, és megtesznek minden szükséges intézkedést e szabályok végrehajtásának biztosítására. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (21) Az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban kell elfogadni.
- (22) **A jelenlegi szakszolgálati engedélyek érvényességének meghosszabbításához, összhangban a minősítések megtartásának és a jóváhagyások érvényessége megőrzésének feltételeire meghatározott rendelkezésekkel, elegendőnek tekinthető egy kétéves átültetési időszak, mivel az ezen rendelkezésekben megfogalmazott követelmények összhangban vannak fennálló nemzetközi kötelezettségekkel. A szükséges nyelvismeretek tekintetében ezenkívül további kétéves átültetési időszakot kell meghatározni,**

⁽¹⁾ HL L 225., 1998.8.12., 27. o. A 2003-as csatlakozási okmány által módosított határozat.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

2005. március 8., kedd

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Az irányelv célja és alkalmazási köre

(1) Ennek az irányelvnek a célja a biztonsági normák magasabb szintjének az elérése és a közösségi légiforgalmi irányítási rendszer működésének a feljavítása a közösségi légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély kibocsátásával.

A szakszolgálati engedélynek elő kell írnia a légiforgalmi irányító szakma hozzáférhetőségének és gyakorlásának a feltételeit.

(2) Ezt az irányelvet kell alkalmazni a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megszerzése céljából képzésben részesülő gyakornokok és a léginavigációs szolgáltatók által elsődlegesen az általános célú légi forgalomban foglalkoztatott **vagy a léginavigációs szolgáltatók felelősségvállalása mellett a tevékenységüket végző** légiforgalmi irányítók vonatkozásában.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell használni:

1. „légiforgalmi irányító”: munkahelyi betanító oktató felügyelete mellett vagy önállóan légiforgalmi irányítói szolgáltatásokra engedéllyel rendelkező személy;
2. „légiforgalmi irányítói szolgáltatás”: repülőgépek összeütkezésének, a manőverezési területen a repülőgépek akadályokba ütközésének a megelőzése, valamint a rendezett légi forgalom fenntartása és elősegítése céljából nyújtott szolgáltatást jelent;
3. „léginavigációs szolgáltatók” az általános célú légi forgalom számára léginavigációs szolgáltatásokat nyújtó magán- vagy állami tulajdonú jogalanyt jelent;
4. „szakszolgálati engedély”: ennek az irányelvnek a rendelkezéseivel összhangban kibocsátott és jóváhagyott, a tulajdonosát az abban előírt előjogokkal légiforgalmi irányítói szolgáltatások nyújtására feljogosító képesítő oklevél, az oklevél megnevezésétől függetlenül;
5. *minősítés: a szakszolgálati engedélybe bevezetett vagy ahhoz csatolt engedély, amely a szakszolgálati engedély részét képezi, és amely előírja a szakszolgálati engedélyhez társított különleges feltételeket, előjogokat vagy korlátozásokat; a szakszolgálati engedélyhez társított minősítésnek legalább az alábbiak valamelyikét kell tartalmaznia:*
 - a) repülőtéren vizuális légiforgalmi irányító;
 - b) repülőtéren műszeres légiforgalmi irányító;
 - c) repülőtéren bevezető eljárás légiforgalmi irányítás végrehajtás;
 - d) repülőtéren bevezető légiforgalmi irányítás felügyelet;
 - e) körzeti légiforgalmi irányítás végrehajtás;
 - f) körzeti légiforgalmi irányítás felügyelet;
6. *jóváhagyás: a szakszolgálati engedélybe bevezetett engedély, különösen:*
 - a) a minősítés jóváhagyása feltüntetve a minősítéssel kapcsolatosan előírt különleges feltételeket, előjogokat és korlátozásokat,
 - b) szakszolgálati egység jóváhagyása feltüntetve azt az ICAO helymeghatározó jelzéssel megjelölt helyszínt és szektort, amelyben a szakszolgálati engedély tulajdonosa számára engedélyezett a munkavégzés,
 - c) nyelvismeret jóváhagyása feltüntetve a szakszolgálati engedély tulajdonosának a nyelvismereti szintjét, és
 - d) oktatói képesítés jóváhagyása feltüntetve a munkahelyi betanító oktatás nyújtására feljogosító szakmai képességet;amely a minősítésre vagy a szakszolgálati engedélyre vonatkozhat és annak részét fogja képezni;
7. „ICAO helymeghatározó jelzés”: az ICAO DOC 7910 jelzésű kézikönyvében előírt szabályokkal összhangban és egy rögzített légiforgalmi állomás helyéhez hozzárendelt négybetűs kód;

2005. március 8., kedd

8. „szektor”: egy forgalomirányítási körzet egy részét és vagy egy repüléstájékoztató repüléstájékoztató régió/felső régió egy részét jelenti;
9. „képzés”: az elméleti képzési tanfolyamok, gyakorlati és szimulációs képzések, valamint munkahelyi betanító képzések egésze, aminek elvégzése szükséges a biztonságos és magas minőségi színvonalú forgalomirányítói szolgáltatások nyújtására jogosító szakismeretek megszerzéséhez **és megőrzéséhez**; a következő részeket tartalmazza:
 - a) *bevezető* képzés, amely alapképzést és minősítő képzést nyújt, elvégzésének eredményeképpen a vizsgázó megkapja a gyakornoki engedélyt;
 - b) szakszolgálati egységszintű képzés, amely tartalmazza az átmeneti, munkahelyi előképzést, valamint a munkahelyi betanító képzést, elvégzésének eredményeképpen a vizsgázó megkapja a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedélyt;
 - c) továbbképzés, amely szükséges a szakszolgálati engedély érvényességének megtartásához szükséges jóváhagyáshoz;
 - d) *munkahelyi* betanító oktatók képzése, elvégzésének eredményeképpen a vizsgázó megkapja a munkahelyi betanító oktatói jóváhagyást;
 - e) vizsgáztatók és/vagy kiértékelők képzése;
 - f) **idegennyelvi képzés**;
10. „a képzés nyújtója”: a nemzeti felügyeleti szakhatóság által tanúsított szervezet, amely jogosult az ebben a cikkben felsorolt egy vagy több képzéstípus nyújtására, és amely ennek keretében jogosult képzési tanfolyamokat szervezni, szakszolgálati egységszintű képzési programokat vagy szakszolgálati egységszintű szakismereti rendszereket összeállítani jóváhagyás céljából;
11. „az Iránymutatás a légiforgalmi irányítók képzése közös törzsanyagának tartalma és képzési célkitűzései című kiadvány célkitűzéseiben meghatározott szakismereti követelmények”: azok a célkitűzések, amelyeket a tanuló légiforgalmi irányítóknak az alapképzés és a minősítő képzés során el kell érniük az Eurocontrol, 2001. július 20-i Iránymutatás a légiforgalmi irányítók képzése közös törzsanyagának tartalma és képzési célkitűzései (I. szakasz), HRS/TSP-002-GUI-01, második átdolgozott kiadás; valamint az Eurocontrol 2000. július 20-i Iránymutatás a légiforgalmi irányítók képzése közös törzsanyagának tartalma és képzési célkitűzései (II. szakasz), HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, első kiadás című kiadványai-ban előírtak szerint;
12. „a Légiforgalmi irányítók európai 3. osztályú egészségügyi pályaalkalmassági igazolási követelményei”: az Eurocontrol 2003. január 31-i Légiforgalmi irányítók európai 3. osztályú egészségügyi pályaalkalmassági igazolási követelményei, HUM.ET1.ST08.10000-STD-02, első kiadás című kiadványában előírt követelmények;
13. „szakszolgálati” egység szakismereti rendszer: olyan jóváhagyott rendszer, amely bemutatja azt a módszert, melynek alkalmazásával a szakszolgálati egység fenntartja a foglalkoztatott szakszolgálati engedély tulajdonosok szakismereti alkalmasságát;
14. „gyógyszer”: **mind az orvosi rendelvényre, mind az anélkül kapható gyógyszer**;
15. „pszichoaktív anyag”: **az alkohol, az opioidok, a kannabinoidok, a nyugtatók és az altatók, a kokain, valamint az egyéb pszichostimulánsok, hallucinogének és illékony oldószerek, de nem tartozik ide a kávé és a dohány.**

3. cikk

Nemzeti felügyeleti szakhatóságok

- (1) A tagállamok megneveznek vagy létrehozhatnak egy vagy több testületet az irányelv értelmében végrehajtandó szakhatósági feladatok ellátására.
- (2) A nemzeti felügyeleti szakhatóságokat el kell különíteni a képzési szolgáltatások nyújtóitól **és a léginavigációs szolgáltatóktól**. A nemzeti felügyeleti szakhatóságok függetlenségét legalább funkcionális szinten megvalósított megfelelő elkülönítéssel kell biztosítani a képzési szolgáltatások nyújtóitól **és a léginavigációs szolgáltatóktól**.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy nemzeti felügyeleti szakhatóságaik hatásköreiket pártatlan és áttekinthető módon gyakorolják.

- (3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti felügyeleti szakhatóságaik nevét és címét, valamint azok mindenkori változásait, továbbá a (2) bekezdés rendelkezéseinek való megfeleltetés elérésének biztosítása érdekében fogantatott intézkedéseiket.

2005. március 8., kedd

4. cikk

Képesítési alapelvek

(1) **A tagállamok és a Bizottság biztosítja, hogy a légiforgalmi irányítók és az áramlás szervezők megfelelő biztonsági, veszélyelhárítási, és válságkezelési képzésben részesüljenek.**

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy légiforgalmi irányítói szolgáltatásokat csak **az ezen irányelvnek megfelelően kiadott** szakszolgálati engedéllyel rendelkező légiforgalmi irányítók nyújthassanak.

(3) A szakszolgálati engedélyt megkapja minden olyan személy, aki rendelkezik légiforgalmi irányítói vagy gyakornok légiforgalmi irányítói feladatok ellátásához szükséges szakismeretekkel.

(4) A szakszolgálati engedély megadása az alábbiak valamelyikének a meglétéhez kötött:

- a) egy vagy több minősítés bejegyzése gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedélybe, és
- b) egy vagy több minősítés és jóváhagyás bejegyzése a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedélybe.

(5) A szakszolgálati engedély kérelmezőjének bizonyítékokat kell szolgáltatnia légiforgalmi irányítói vagy gyakornok légiforgalmi irányítói tevékenységek végzéséhez szükséges szakismereteiről. A szakismeretek ilyen bizonyítékainak a szakmai tudást, tapasztalatokat, szakértelmet és nyelvismeretet kell igazolniuk.

(6) A szakszolgálati engedély annak a személynek a tulajdona marad, akinek a szakszolgálati engedélyt megadták. A szakszolgálati engedélyt árvételkor alá kell írni.

Abban az esetben, ha a légiforgalmi irányító szakismereteivel kapcsolatosan kétségek merülnek fel, vagy súlyos gondatlanság elkövetése estén a szakszolgálati engedély érvényessége felfüggeszthető. A szakszolgálati engedély visszavonására csak visszaélés esetén kerül sor.

(7) A gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély arra jogosítja fel tulajdonosát, hogy munkahelyi betanító oktató felügyelete mellett légiforgalmi irányítói szolgáltatást nyújtson. A gyakornok szakszolgálati engedélyben erre a célra fel kell tüntetni annak a légiforgalmi irányítói szolgáltatástípusnak megfelelő minősítést, amelynek a nyújtásával kapcsolatosan a szakszolgálati engedély tulajdonosának a képzése folyamatban van.

(8) A szakszolgálati engedély csak napra kész érvényességű egészségügyi pályaalkalmassági igazolással együtt érvényes.

5. cikk

A szakszolgálati engedély megszerzésének a feltételei

(1) Olyan gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt, amely legalább egy minősítést tartalmaz, meg kell adni azoknak a kérelmezőknek, akik:

- a) legalább középiskolai végzettséget igazoló bizonyítvánnyal vagy egyetemi felvételre jogosító bizonyítvánnyal rendelkeznek;
- b) sikeresen elvégezték a minősítéshez vagy minősítés jóváhagyásához szükséges bevezető képzést, beleértve a gyakorlati képzést és szimulátoros képzést is az irányelvhez csatolt I. melléklet A. részében előírtak szerint;
- c) érvényes egészségügyi pályaalkalmassági igazolással rendelkeznek;
- d) bizonyítékát adják megfelelő szintű nyelvismeretüknek a II. mellékletben előírt követelmények szerint.

(2) A sikeresen elvégzett képzési tanfolyamoknak megfelelő minősítéseket és a szükséges jóváhagyásokat tartalmazó légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt meg kell adni azoknak a kérelmezőknek, akik:

- a) betöltötték a 21. életévüket; ugyanakkor azonban a tagállamok megfelelő eljárás alkalmazásával eltérhetnek ennek a követelménynek a teljesítésétől különösen olyan esetekben, ha a kérelmező a képzési tanfolyamon bizonyította, hogy rendelkezik a tevékenységek biztonságos végzéséhez szükséges szakismeretekkel;
- b) gyakornok szakszolgálati engedély tulajdonosai, elvégezték a jóváhagyott szakszolgálati egységszintű képzési tanfolyamot, és sikeresen letették a megfelelő vizsgákat vagy felmérő értékeléseket az irányelvhez csatolt I. melléklet B. részében előírtak szerint;

2005. március 8., kedd

- c) érvényes egészségügyi pályalkalmassági igazolással *rendelkeznek*;
 - d) *bizonyítékát* adják megfelelő szintű nyelvismeretüknek a II. mellékletben előírt követelmények szerint.
- (3) A munkahelyi betanító oktatói munkakör ellátására jogosító szakszolgálati engedély jóváhagyását meg kell adni légiforgalmi irányító szakszolgálati engedéllyel rendelkező olyan személyek számára, akik:
- a) a nemzeti felügyeleti hatóság által meghatározott időtartamon keresztül közvetlenül a kérvény beadását megelőző időszak folyamán gyakorolták ahhoz a minősítéshez és jóváhagyáshoz társított előjogokat, amellyel kapcsolatosan oktatási szolgáltatásokat nyújthatnak annál a szakszolgálati egységnél;
 - b) sikeresen elvégeztek egy jóváhagyott munkahelyi betanító oktatói tanfolyamot, amelynek keretében megszerzett megkövetelt szakmai ismereteiket és pedagógiai gyakorlatukat előírásos vizsgák letételével bizonyították.

6. cikk

A minősítések megtartásának és a jóváhagyások érvényessége megőrzésének a feltételei

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a jóváhagyás meghosszabbítása a következő 12 hónapos időszakra megtörténjen, ha a léginavigációs szolgáltatás nyújtója bizonyítja, hogy:
- a) a kérelmező az elmúlt 12 hónapos időszak folyamán a szakszolgálati engedélyben megadott előjogokat a szakszolgálati egység jóváhagyott szakismereti rendszerében meghatározott minimális óraszámban gyakorolta;
 - b) a kérelmező szakismereteit a jóváhagyás megadásának tárgyát képező előjogok gyakorlásához az I. melléklet C. részében előírt követelmények szerint *kiértékeltek*;
 - c) a kérelmező rendelkezik érvényes egészségügyi pályalkalmassági igazolással.
- (2) Az (1) *bekezdés* rendelkezései érvényességének az érintése nélkül a munkahelyi betanító oktatók számára megadott jóváhagyás 36 hónapos időszakonkénti megújítással érvényes.
- (3) Olyan minősítés tulajdonosa, aki azzal a minősítéssel kapcsolatos jóváhagyással öt éves időszakon keresztül nem végzett légiforgalmi irányító tevékenységet, nem jogosult az ahhoz a minősítéshez társított előjogokat gyakorolni mindaddig, amíg ki nem elégíti azokat a vizsgáztatási és képzési követelményeket, amelyek biztosítják, hogy a minősítés tulajdonosa alkalmas annak a minősítésnek megfelelő szakszolgálati évszintű képzésnek a megkezdésére.
- (4) A (3) *bekezdés* rendelkezései *séremlme nélkül*, a megadott jóváhagyás érvényét veszti abban az esetben, ha a jóváhagyás tulajdonosa a szakszolgálati egység szakismereti rendszerében meghatározott időszak folyamán az előírt minimális óraszámban nem végzett légiforgalmi *irányítói* tevékenységet.
- (5) A munkahelyi betanító oktatók szakszolgálati engedélye jóváhagyásának az érvényessége a jóváhagyás megőrzéséhez szükséges minimális oktatási *óraszám*, a nem oktatási feladatok ellátásával töltött munkaórák számával részarányosan csökkenthető.

7. cikk

Légiforgalmi *irányítói* minősítések és jóváhagyások

- (1) A szakszolgálati engedélyekben fel kell tüntetni a (2)–(7) bekezdésekben feltüntetett minősítéseket azoknak a szolgáltatástípusoknak a jelzése céljából, amelyek nyújtására a szakszolgálati engedély tulajdonosa engedéllyel rendelkezik. A minősítéseknek ebben a cikkben említett jóváhagyásain kívül, a *minősítéseket*, a nyelvismereteket, az ICAO helymeghatározó jelzést, szakszolgálati egységet, munkahelyet, szektort vagy szektorcsoportot jelző jóváhagyással is érvényesíteni kell.
- (2) A vizuális repülőtéri légiforgalmi *irányítói* minősítés (ADV) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa olyan repülőtérre rendelkezik légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtására jogosító szakismertekkel, amelyhez műszeres közelítési vagy indulási eljárásokat nem tettek közzé.

2005. március 8., kedd

(3) A műszeres repülőtéri légiforgalmi *irányítói minősítés* (ADI) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa olyan repülőterre rendelkezik légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtására jogosító szakismeretekkel, amelyhez műszeres közelítési vagy indulási eljárásokat közzétettek, és ehhez a minősítéshez az alábbi minősítés jóváhagyásoknak legalább az egyikét társítani kell:

- a) A légiforgalmi irányítótorony jóváhagyás (TWR) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik olyan repülőterre vonatkozó légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtására jogosító szakismeretekkel, ahol a repülőtéri irányítást egy műveleti helyiségből biztosítják;
- b) A földi mozgásirányítás jóváhagyás (GMC) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik földi mozgásirányítási szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- c) A felügyeleti rendszerrel támogatott földi mozgásirányítás jóváhagyás (GMS) a földi mozgásirányítás jóváhagyás vagy a torony légiforgalmi *irányítói* jóváhagyás kiegészítéseképpen azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik repülőtéri felszíni mozgásirányító rendszerekkel támogatott földi mozgásirányítási szakismeretekkel;
- d) A légi irányítási jóváhagyás (AIR) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik légi irányítási szakismeretekkel;
- e) A repülőtéri radarirányító jóváhagyás (RAD) a légi irányítási jóváhagyáshoz vagy légiforgalmi *irányítótorony* jóváhagyáshoz társítva azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik radarfelügyelettel támogatott repülőtéri légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel.

(4) A közelítési légiforgalmi *irányítói* minősítés (APP) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik a repülőterre érkező, onnan induló vagy áthaladó repülőgépek számára radarfelügyeleti támogatás nélküli légiforgalmi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel.

(5) A felügyeleti rendszerrel támogatott közelítési légiforgalmi *irányítói* minősítés (APS) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik a repülőterre érkező, onnan induló vagy áthaladó repülőgépek számára radarfelügyeleti támogatással légiforgalmi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel, és ehhez a minősítéshez legalább az alábbi minősítés jóváhagyások egyikét társítani kell:

- a) Radarkezelői jóváhagyás (RAD) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik primer és/vagy szekunder radarberendezéssel támogatott közelítési légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- b) A precíziós közelítési radarkezelői jóváhagyás (PAR) a radarkezelői hozzájárulás kiegészítéseképpen azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik a kifutópálya megközelítésének a végső szakaszában precíziós közelítési radarberendezés használatával támogatott földi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- c) A radarfelügyelettel támogatott közelítési jóváhagyás (SRA) a radarkezelői jóváhagyás kiegészítéseképpen azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik a kifutópálya megközelítésének a végső szakaszában precíziós közelítési radarberendezés nélküli szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- d) Az automatikus alárendelt felügyeleti rendszerrel támogatott légiforgalmi *irányítói* jóváhagyás (ADS) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik automatikus alárendelt felügyeleti rendszerrel támogatott közelítési légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- e) A terminálirányító jóváhagyás (TCL) a radarkezelői vagy automatikus alárendelt felügyeleti jóváhagyáshoz társítva azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik egy meghatározott terminálterület és/vagy annak szomszédos szektorai számára bármilyen felügyeleti rendszerrel támogatott légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához.

(6) Az eljárásszintű körzeti légiforgalmi irányító minősítés (ACP) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik légi járművek számára felügyeleti rendszertámogatás nélküli légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel.

(7) A felügyeleti rendszerrel támogatott körzeti légiforgalmi irányító minősítés (ACS) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik légi járművek számára felügyeleti rendszerrel támogatott légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel, és ahhoz legalább az alábbi minősítés jóváhagyások egyikét társítani kell:

- a) Radarkezelői jóváhagyás (RAD) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik felügyeleti radarberendezéssel támogatott közelítési légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- b) Automatikus alárendelt felügyeleti rendszerrel támogatott légiforgalmi *irányítói* jóváhagyás (ADS) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik automatikus alárendelt felügyeleti rendszerrel támogatott körzeti légiforgalmi *irányítói* szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;

2005. március 8., kedd

- c) A terminálirányító jóváhagyás (TCL), radarkezelői vagy automatikus alárendelt felügyeleti rendszerrel támogatott jóváhagyáshoz társítva azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik meghatározott terminál területen és/vagy annak közelében levő szektorokban művelethez légi jármű számára légiforgalmi irányítói szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel;
- d) Az óceáni légiforgalmi jogosítvány (OCL) azt jelzi, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa rendelkezik óceáni légiforgalmi körzetben tartózkodó légi jármű számára légiforgalmi irányítói szolgáltatások nyújtásához szükséges szakismeretekkel.

(8) Az (1) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok **kivételes esetekben, amelyek kizárólag** az ellenőrzésük alatt álló légtérben a légi forgalom **specifikus sajátosságaiból adódnak**, nemzeti jóváhagyásokat dolgozhatnak ki. **Az ilyen jóváhagyásoknak objektíven megindokoltnak, megkülönböztetéstől mentesnek, arányosnak és átláthatónak kell lenniük, és nem vezethetnek a légiforgalmi irányítók szabad mozgásának semmilyen korlátozásához.**

(9) A munkahelyi betanító oktató szakszolgálati engedély jóváhagyásának megfelelő jelzést kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy a szakszolgálati engedély tulajdonosa érvényes minősítés által lefedett területeken működő munkahelyeken jogosult képzési és felügyeleti feladatokat ellátni.

(10) Ennek a cikknek a módosításait a műszaki vagy tudományos fejlődéshez igazítás tekintetében a 14. cikk (2) bekezdésében előírt eljárással kell elfogadni.

8. cikk

Nyelvismerettel kapcsolatos követelmények

(1) A tagállamok gondoskodnak a légiforgalmi irányítók kielégítő normáknak megfelelő angol nyelvű beszédkészségének és szövegértésének a kiértékeléséről. Az előírt nyelvismereti szintnek legalább a II. mellékletben található nyelvismereti kiértékelő táblázatban feltüntetett 4. szintnek meg kell felelnie.

(2) Ennek a cikknek és a II. mellékletnek a módosításait a műszaki vagy tudományos fejlődéshez igazítás tekintetében a 14. cikk (2) bekezdésében előírt eljárással kell elfogadni.

(3) A 6. nyelvismereti szintet elérő jelöltek kivételével a jelöltek nyelvismeretét rendszeres időközönként hivatalos formában kiértékelik.

Ez a kiértékelési időszak 4. nyelvismereti szintű jelölt esetében nem lehet hosszabb, mint 3 év, és 5. nyelvismereti szintű jelölt esetében 5 év.

(4) Ha biztonsági szempontból szükségesnek tartják, a tagállamok helyi szintű nyelvismereti követelmények alkalmazását írhatják elő. **Az (1) bekezdés rendelkezéseinek sérelme nélkül, a tagállamok bizonyos esetekben és kényszerítő biztonsági okokból megkövetelhetik az ICAO angol és/vagy helyi nyelvi nyelvismereti vizsga 5. szintjét, amennyiben a képzés működési körülményei vagy az adott jóváhagyás ezt megköveteli. Az ilyen követelményeknek objektíven megindokoltnak, megkülönböztetéstől mentesnek, arányosnak és átláthatónak kell lenniük.**

(5) A nyelvismeret bizonyítékát a szakszolgálati engedélyben külön nyelvismereti jóváhagyás formájában be kell vezetni.

9. cikk

Egészségügyi pályaképzési követelmények

(1) Egészségügyi pályaképzési igazolások kibocsátása a *Légiforgalmi irányítók európai 3. osztályú egészségügyi pályaképzési igazolási követelményei* című kiadványban előírt rendelkezések szerint történik.

A nemzeti felügyeleti hatóság által jóváhagyott egészségügyi pályaképzési vizsgálók jelentéseiket ezeknek a követelményeknek megfelelően állítják ki.

A jelöltek egészségügyi pályaképzési vizsgálatában az arányosság elvének érvényesítésével megfelelő módon figyelembe kell venni a jelöltek életkorát, valamint munkahelyük jellegzetességeit.

2005. március 8., kedd

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megvizsgált személyekkel tisztességes elbánást biztosító felbontási eljárásokat alkalmazzanak, és a léginavigációs szolgáltatók kötelesek gondoskodni olyan mechanizmusok kiépítéséről, amelyek garantálják a szakszolgálati engedélyek olyan tulajdonosaival szemben a tisztességes bánásmód alkalmazását, akiknek az egészségügyi pályaképzés igazolását nem adták meg.

(3) A tagállamok gondoskodnak olyan eljárások alkalmazásáról a csökkent egészségügyi pályaképzési esetek kezeléséhez, amelyek keretében a szakszolgálati engedélyek tulajdonosai tájékoztatják munkáltatójukat, ha tudomásukra jut egészségügyi pályaképzési állapotuk romlása, vagy ha bármiféle olyan pszichoaktív anyag vagy gyógyszer hatása alatt állnak, aminek hatására nem képesek biztonságos és megfelelő módon ellátni a szakszolgálati engedélyben előírt feladataikat, hogy ezáltal a léginavigációs szolgáltatók figyelemmel kísérhessék a légiforgalmi irányítók pszichoaktív anyagokkal elkövetett visszaéléseit, és tanácsot adhassanak a légiforgalmi irányítók számára a gyógyszerek szedésével kapcsolatban.

(4) A 2. cikk 12. pontjában említett utalás módosításait a műszaki vagy tudományos fejlődéshez igazítás tekintetében a 14. cikk (2) bekezdésében előírt eljárással kell elfogadni.

10. cikk

A képzések nyújtóinak hitelesítése

(1) A légiforgalmi irányítók oktatóinak a hitelesítéseit a Közösségen belül a nemzeti felügyeleti szakhatóságok végzik.

(2) A hitelesítés megadásának a követelményeit a műszaki és működési alkalmassághoz kell kapcsolni, valamint a képzési tanfolyamok pedagógiai szempontból hatékony megszervezésének a képességéhez kell kötni a III. melléklet (1) pontjában előírt rendelkezések szerint.

(3) A hitelesítésre irányuló kérelmet annak a tagállamnak a nemzeti felügyeleti szakhatóságánál kell benyújtani, amelyben a kérelmező elsődlegesen tevékenységeit végzi, illetve amelyik tagállamban a bejegyzett irodája található.

A nemzeti felügyeleti hatóságok a hitelesítéseket abban az esetben adják meg, ha a kérelmező kielégíti a III. melléklet (1) pontjában előírt követelményeket.

Hitelesítő oklevelek minden képzéstípushoz külön kiállíthatók a 2. cikk 9. pontjában előírtak szerint, vagy másik léginavigációs szolgáltatásokkal kombinálva, amely esetben a képzéstípust és léginavigációs szolgáltatás típusát szolgáltatáscsoportként kell tanúsítani.

(4) A hitelesítő oklevelekben meg kell határozni a képzések nyújtóinak jogait és kötelezéseit.

A hitelesítés megadása csak a III. melléklet 2. és 3. pontjában feltüntetett feltételekhez köthető. Ezeknek a feltételeknek pártatlan módon indokoltaknak, hátrányos megkülönböztetésektől menteseknek, részarányosoknak és áttekinthetőeknek kell lenniük.

(5) A nemzeti felügyeleti hatóságok figyelemmel kísérik a hitelesítő oklevelekhez társított követelményeknek és feltételeknek való megfelelést. Ha egy nemzeti felügyeleti hatóság úgy ítéli meg, hogy egy hitelesítő oklevél tulajdonosa már nem elégíti ki az ilyen követelményeket és feltételeket, megteszi a megfelelő intézkedéseket, ami magával vonhatja a hitelesítő oklevél visszavonását.

(6) A tagállamok elismerik egy másik tagállam által kibocsátott hitelesítést.

11. cikk

A képzések nyújtói által vezetett pénzügyi elszámolások kezelése

(1) **A képzések nyújtói kötelesek** éves beszámolót közzétenni és vállalni független auditorok általi auditálás végrehajtását. **Amennyiben a képzés nyújtójának a jogállásából adódó kötelezettségek lehetővé teszik, a pénzügyi kimutatásoknak meg kell felelniük a Közösség által elfogadott nemzetközi számviteli standardoknak (IAS).**

(2) Eltérő típusú képzések nyújtása esetén a képzések nyújtói belső könyvelésükben kötelesek a képzési szolgáltatások bevételeiről és kiadásairól elkülönített tételes nyilvántartást vezetni, és ahol szükséges, az egyéb, nem a képzéshez kapcsolódó számlákat összesítve vezetni, mint ahogy azokat akkor kellene csinálni, ha a kérdéses szolgáltatásokat külön vállalkozások nyújtják.

2005. március 8., kedd

- (3) A tagállamok kijelölik azokat az illetékes hatóságokat, amelyek jogosultak hozzáférni a képzések nyújtói könyveléséhez.
- (4) A tagállamok alkalmazhatják az 1606/2002/EK rendelet⁽¹⁾ 9. cikkében előírt átmeneti intézkedéseket képzések olyan nyújtói számára, akik annak a rendeletnek a hatálya alá tartoznak.
- (5) Azok az oktatók, akik katonai szakszolgálati engedély megadását eredményező képzést nyújtanak, mentesülnek az (1) és (2) bekezdésben előírt kötelezettségek alól.

12. cikk

A szakismereti normáknak való megfelelés garantálása

(1) Annak érdekében, hogy a légiforgalmi irányítók munkájának a végzéséhez elengedhetlenül fontos szakismeretek magas biztonsági szintje biztosított legyen, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti felügyeleti szakhatóságok felügyeljék és kísérik figyelemmel a képzési tevékenységeket.

A vonatkozó felügyeleti feladatoknak tartalmazniuk kell az alábbiakat:

- a) a szakszolgálati engedélyek kibocsátásának, fenntartásának, felfüggesztésének és visszavonásának az eljárásait;
- b) a képzések nyújtóinak képzéseit;
- c) képzési tanfolyamokat, szakszolgálati egység szintű képzési programokat és szakszolgálati egység szintű szakismereti rendszereket;
- d) a vizsgáztatók alkalmasságának a jóváhagyását;
- e) a képzési rendszer figyelemmel kísérését és *auditálás*át;
- f) *megfelelő* fellebbezési és értesítési mechanizmusok létesítését.

(2) A nemzeti felügyeleti szakhatóságok létrehozhatnak egy adatbázist a szakszolgálati engedélyek tulajdonosainak és a birtokukban levő jóváhagyások adatainak a tárolása céljából. Ennek megfelelően a léginavigációs szolgáltatókon *belül a szakszolgálati* egységek kötelesek a szektorokban, szektorcsoportokban vagy a szakszolgálati engedélyek minden tulajdonosa által a szakszolgálati egység munkahelyeinél teljesített tényleges munkaórákat *rögzíteni*, és ezeket felszólításra a nemzeti felügyeleti szakhatóságoknak megküldeni.

(3) A nemzeti felügyeleti szakhatóságok hagyják jóvá a vizsgáztatóknak, és a szakszolgálati egység szintű és továbbképzések értékelőinek a szakszolgálati engedélyeit. A jóváhagyás három évente megújítható időszakra érvényes.

(4) A nemzeti felügyeleti szakhatóságok rendszeresen *auditálják* a képesítő rendszer minden elemét az irányelvben előírt normáknak való megfeleltetés hatékony garantálása céljából.

A rendszeres *auditálás*on túlmenően a nemzeti felügyeleti szakhatóságok helyszíni látogatások alkalmával ellenőrizhetik az irányelv végrehajtásának a hatékonyságát és az irányelvben előírt normáknak való megfelelést.

A nemzeti felügyeleti szakhatóságok éves gyakorisággal beszámolót küldenek a Bizottság számára az irányelv alkalmazásáról, beleértve az *auditálás*ok alkalmával feltárt tényeket is.

(5) A nemzeti felügyeleti szakhatóságok a (4) bekezdésben említett *auditálási* és ellenőrzési feladataikat az 550/2004/EK rendelet 3. cikkében említett elismert szervezetekre ruházzhatják át.

13. cikk

A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismerése

(1) Minden tagállam elismeri ennek az irányelvnek a rendelkezéseivel összhangban *egy másik tagállam* nemzeti felügyeleti *hatósága* által kibocsátott szakszolgálati engedélyeket és az azokhoz társított minősítéseket és jóváhagyásokat.

⁽¹⁾ A nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 243., 2002.9.11., 1. o.).

2005. március 8., kedd

(2) A kérelmezett jóváhagyások megadásához a nemzeti felügyeleti szakhatóságok megkövetelik, hogy a kérelmező teljesítse a jóváhagyás megadásához társított követelmények teljesítését, valamint a kérdéses szakszolgálati egység, szektor vagy munkahelyi beosztás megadását. A már a kérelmező tulajdonában levő és a megszerzeni kívánt jóváhagyások egyenértékűségének a kiértékelésekor a léginnavigációs szolgáltatóknak a szakszolgálati egység képzési programjának az összeállításában megfelelő módon figyelembe kell vennie a kérelmező megszerzett szakismereteit és szakmai tapasztalatait.

(3) Ha a kérelmező harmadik ország szakhatósága által jóváhagyott szakszolgálati engedéllyel, vagy egy tagállam katonai szakszolgálati engedélyével rendelkezik, akkor az illetékes nemzeti felügyeleti hatóság megkövetelheti, hogy a kérelmező teljesítse a kérdéses minősítés és jóváhagyás megszerzéséhez előírt követelményeket. Az egyenértékűség kiértékelését a megszerzett szakismeretek megfelelő figyelembevételével a nemzetközi normákkal összhangban kell elvégezni.

(4) A nemzeti felügyeleti szakhatóságok a kérelmező számára javasolt képzést tartalmazó szakszolgálati egységszintű képzési tervet a bizonyítékok bemutatását követő négy héten belül *hagyják jóvá*, az esetleges fellebbezés miatt bekövetkező késedelem érintése nélkül. A határozat meghozatalában a nemzeti felügyeleti szakhatóságok gondoskodnak a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és részarányos bánásmód elveinek az érvényesítéséről.

(5) **A nemzeti felügyeleti szakhatóságok biztosítják, hogy a kérelmező és a munkaadó közötti munkaviszonnyal kapcsolatos jogokra és köteleességekre annak az országnak a légiforgalmi irányítóira érvényes nemzeti rendelkezések vonatkozzanak, amelyben a kérelmező a munkáját végzi.**

14. cikk

A bizottság

- (1) A Bizottságot az 549/2004/EK rendelet⁽¹⁾ 5. cikke által létrehozott *egységes égbolt bizottság* segíti.
- (2) Ahol erre a cikkre utaló hivatkozás található, az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni a 8. cikkben előírt rendelkezés figyelembevételével.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikke (6) bekezdésében előírt időszak helyébe egy hónap lép.

- (3) A bizottság elfogadja eljárási szabályait.

15. cikk

Szankciók

A tagállamok **dolgoznak** az ennek az irányelvnek az értelmében elfogadott nemzeti jogszabályaik megsértése esetén alkalmazandó **szankciók szabályainak teljes harmonizálásán**, és minden szükséges intézkedést megtesznek a szabályok végrehajtásának biztosítása érdekében. Az alkalmazott **szankcióknak** hatékonyaknak, **arányosaknak** és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb-ig⁽²⁾ közlik a Bizottsággal ezeket a rendelkezéseket, és minden azokat érintő későbbi módosításról haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

16. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok legkésőbb-ig⁽²⁾ elfogadják és kihirdetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az azok és ezen irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják azokat a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

⁽¹⁾ Az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (keretrendelet) (HL L 96., 2004.3.31., 1. o.).

⁽²⁾ Huszonnégy hónap a hatálybalépés napját követően.

2005. március 8., kedd

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal hazai joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 8. cikket ...⁽¹⁾ kell alkalmazni.

18. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

⁽¹⁾ Négy évvel a hatálybalépés napját követően.

I. MELLÉKLET

KÉPZÉSI KÖVETELMÉNYEK

A. RÉSZ

LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK ELSŐ KÉPZÉSÉVEL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

A *bevezető* képzés azt hivatott biztosítani, hogy a tanuló légiforgalmi irányító legalább az *Iránymutatás* a légiforgalmi irányítók képzése közös törzsanyagának tartalma és képzési *célkitűzései* című kiadványban meghatározott követelményeknek megfelelő szakismereteket sajátítsa el olyan szinten, hogy a légiforgalmi irányító képes legyen a *légi forgalom* biztonságos, gyors és hatékony irányítására. A 2. cikkben található utalás szerinti hozzáigazítást a műszaki vagy tudományos fejlődéshez a 14. cikk (2) bekezdésének a rendelkezéseiben előírt eljárással kell biztosítani.

Az első képzésnek a következő témaköröket kell tartalmaznia: légügyi jog, légiforgalmi irányítás, beleértve a polgári-katonai légiforgalmi irányítás közötti együttműködést is, meteorológia, navigáció, légi jármű-ismeret és a repülés alapelvei, beleértve a légiforgalmi irányító és a pilóta feladatai közötti eltérések ismeretét, az emberi tényezők, berendezések és rendszerek, szakmai környezet, szokatlan/vészhelyzeti körülmények, állagromlásos rendszerek, nyelvismeret, beleértve a rádiótelefon szaknyelv ismeretét.

Ezeknek a témaköröknek az oktatása olyan módon történik, hogy felkészítsék a jelöltet különféle légiforgalmi szolgáltatástípusok kezelésére és a biztonsági szempontok kihangsúlyozott fontosságára. A *bevezető* képzés elméleti és gyakorlati tanfolyamokat tartalmaz a szimulátoros képzést is beleértve, időtartamát a jóváhagyott *bevezető képzési tervben* rögzíteni kell. A megszerzett szakismereteknek biztosítaniuk kell, hogy a jelölt *képesnek* legyen tekinthető bonyolult és zsúfolt forgalmi helyzetek kezelésére, és elő kell *segíteniük* az átmenetet a szakszolgálati egység szintű képzésre. A *bevezető* képzésben elsajátított szakismereteket megfelelő vizsgáztatással kell kiértékelni.